

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 31 (733)

2015 m. lapkričio 28 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

ZARASAI RENKASI

SVEIKATINIMO, KULTŪROS IR SPORTO TURIZMĄ

4–5 p.

Rajono meras Nikolajus Gusevas (dešinėje) ir savivaldybės administracijos direktorius Ramūnas Keršys apžvelgia nuveiktus darbus ir artimiausius planus

Romo Gurklio nuotr.

Kauno rajonas savivaldybių indekso viršūnėje – jau ketvirtą kartą

Apie padėjusius pasiekti aukštą įvertinimą rajono žmonių pasiekimus _____ 6 p.

Baisogaloje atidarytas Gyvūnų mitybos ir biotechnologijų centras

Naujos galimybės gyvulių augintojams, puiki vieta moksliniams tyrimams ir studijoms _____ 7 p.

Lazdijų naujienos: Švedijos Karalystės ambasadorės vizitas ir lėšos viadukui _____ 11 p.

Planai dėl Šiaulių oro uosto tampa realybe _____ 14 p.

9771392460001

ZARASAI RENKASI SVEIKATINIMO, KULTŪROS IR SPORTO TURIZMĄ

Apie nuveiktus darbus, tikslus ir planus mintimis dalijasi Zarasų rajono savivaldybės meras NIKOLAJUS GUSEVAS (dešinėje) ir savivaldybės administracijos direktorius RAMŪNAS KERŠYS.

Gerbiamas mere, kokie tikslai paskatino dalyvauti tiesioginiuose mero rinkimuose?

N. Gusevas. Gimiau ir užaugau Zarasuose. Tiksliau, visą gyvenimą, išskyrus studijų metus Kaune, gyvenau šiame mieste.

Politikoje esu jau penkiolika metų. Ne vienus metus esu renkamas į rajono savivaldybės tarybą. Aštuonerius metus dirbau miesto seniūnu. Kadangi seniūnas yra bendruomenės visuomeninio gyvenimo ašis, man labai gerai žinomi ir gyventojų lūkesčiai, ir problemos. Kai svarsčiau, ar priimti bendrapartiečių pasiūlymą dalyvauti rinkimuose, viską labai atsakingai įvertinau. Žinojau, kokios tai pareigos ir kokia atsakomybė. Kitas dalykas – kartu dirbanti komanda. Ir administracijos direktorius – ilgameitis savivaldybės darbuotojas.

Direktoriau, o kurioje srityje dirbote savivaldybėje?

R. Keršys. Zarasų rajono savivaldybės administracijoje pradėjau dirbti 2002 metais. Ilgą laiką dirbau jaunimo reikalų koordinatoriumi, taip pat buvau atsakingas už rajono kultūros reikalų kuravimą, bendruomeninių organizacijų, asociacijų politiką. Teko dirbti ir Vaiko teisių apsaugos tarnyboje, kultūros paveldo apsaugos srityje. Taigi labai platus veiklos spektras. Dar apie aštuonerius metus vadovavau Nacionalinei jaunimo reikalų koordinatorių asociacijai, vienijančiai savivaldybių jaunimo koordinatorius. Savivaldybės administracijos direktoriumi dirbu antrus metus.

Mere, kuri patirtis yra didžiausia pagalbininkė dabartinėse pareigose?

N. Gusevas. Didžiausią patirtį turiu socialinėje, ūkinėje srityse. Esu baigęs Kūno kultūros akademiją, treniruoju vaikus, man gerai žinomas švietimas, kultūra, sportas, turizmo sritys. Be abejo, negali visko žinoti, tačiau rajono savivaldybėje dirba įvairių sričių specialistai, kurių kompetencija leidžia įvertinti procesus ir priimti reikiamus sprendimus.

Tačiau, manau, pati naudingiausia mano patirtis mero pareigoms yra bendravimo su žmonėmis įgūdžiai. Kad ir su kuo susitiktum – ar su gyventojais, ar su įstaigų vadovais, atskirų sričių darbuotojais – reikia mokėti išgirsti jų problemas ir lūkesčius.

Galbūt pradėję vadovauti savivaldybei ėmėtės administracijos reformų?

R. Keršys. Reformų buvo. Tik, sakyčiau, tos reformos nebuvo labai radikaliai. Įsteigėme Viešosios tvarkos skyrių, stipriname struktūrą horizontalios vadybos elementais. Baigtas formuoti Investicijų ir planavimo skyrius. Tačiau galutinė administracijos struktūra išliks dinamiška ir priklausys nuo to, kokius projektus, finansuojamus iš 2014–2020 metų ES

paramos fondų, savivaldybė vykdys, kokių atsakomybių ir kompetencijų reikės užtikrinant kokybišką savivaldybės funkcijų vykdymą diegiant inovacijas, kurios padėtų veiksmingai taupyti laiką ir lėšas. Pavyko pasiekti, kad Zarasų rajono savivaldybės administracijoje funkcionuotų visa dokumentų ir procesų valdymo sistema „Avilyš“. Vadovai ir specialistai turi galimybę susipažinti su dokumentais, juos pasirašyti ir kontroliuoti jų eigą nebūdami „prišti“ prie darbo vietos. Yra įdiegtos elektroninio parašo, elektroninio archyvavimo sistemos. Dabar savivaldybėje diegiama sutarčių valdymo programa. Ji leis nustatyti tarpinius procesus ir kontroliuoti įsipareigojimų vykdymą. Šios sistemos leidžia matyti, kurioje stadijoje yra dokumentas ir kas su juo daroma. Jei specialistai vėluoja vykdyti užduotis – dabar tai labai lengva pastebėti. Prieš metus įdiegėme naujovišką automobilių stebėjimo sistemą, turime galimybę stebėti savivaldybės transporto judėjimą ir jį veiksmingiau kontroliuoti. Galvojame ir apie ES projektų valdymo sistemos įdiegimą, strateginių planų priemonių veiksmingesnę stebėseną.

N. Gusevas. Dabar iš Zarasų važiuodami į Vilnių ar kitą miestą mes galime tvarkyti visus dokumentus, atsakyti į „degančius“ raštus ir matyti, kokia padėtis. Tai labai patogiu.

Be abejo, rajono gyventojams labai svarbūs ir matomi darbai, kuriuos atlikus miestas tampa gražesnis, gyvenimas patogesnis. Tai kokius kitus darbus pavyko nudirbti per pirmąjį vadovavimo rajonui pusmetį?

N. Gusevas. Manau, vienas svarbiausių dalykų yra darbų tęstinumas. Taip pat reikia pabaigti „amžiaus“ investicinius projektus, kuriuos anksčiau pabaigti trūko politinės valios ir ryžto.

Pradėję vadovauti mes stengėmės, kad būtų laiku įgyvendinti anksčiau pradėti ir rajonui reikšmingi projektai. Vienas tokių projektų – mūsų Didžioji sala, jos infrastruktūros ir paplūdimio sutvarkymas įrengiant „CableWay“ trasas. Projektui skirtas ES dalinis finansavimas. Projekto vertė – apie 9 mln. litų. Baigti statybos darbai, įrengtos lynų trasos, kurios trauks nemažą būrį šios sporto šakos mėgėjų. Tai žiedinė 600 metrų trasa. Šiandien Baltijos šalyse tokia trasa yra vienintelė. Dabar vyksta koncesininko pirkimas. Pagal projektą iki gruodžio pabaigos Didžiojoje saloje sukurta infrastruktūra turės būti perduota privačiam operatoriui, kuris privalės investuoti ne mažiau kaip 134 tūkst. eurų.

Kitas svarbus projektas – aštuonerius metus trukusi naujo bibliotekos priestato statyba. Prieš kelias savaites jau įvyko jo atidarymas. Tačiau tam teko priimti ryžtingus sprendimus: nutraukti rangos sutartį su įsipareigojimų nevykdančiu rangovu, ginčas persikėlė į teismus, kuriuos Zarasų rajono savivaldybės administracija laimėjo. Ankstesnis rangovas pagal sutartį kiekvieną mėnesį turėjo padaryti darbų už 150 tūkst. litų, o sugebėdavo padaryti už 15–20 tūkst. Taigi jei nebūtume priėmę ryžtingo sprendimo, iki šiol nebūtume užbaigę priestato statybos.

Dusetų miestelyje baigėme rekonstruoti Nepriklausomybės aikštę. Atnaujintas socialinis centras Salake. Įrengti kambariai senyvo amžiaus žmonėms gyventi.

R. Keršys. Mes paveldėjome nemažai ir tęstinių projektų. Vienas tokių – visuomeninių pastatų atnaujinimas. Beveik visus šiuos pastatus baigiame sutvarkyti ir apšiltinti. Pavykus sutaupti lėšų, papildomai bus sutvarkyti keli objektai Salake ir Dusetose. Sutvarkyti daugiafunkciai centrai Salake, Antazavėje ir Turmante. Ieškome galimybių toliau investuoti į Antazavės dvarą – bandome prikelti Lauryno Stuokos-Gucevičiaus sukurtą perlą naujam gyvenimui. Ateityje esame numatę labai didelius projektus. Tai vienas Zarasų rajono prioritetų. Bandysime dvarą atstatyti koncentruodami lėšas iš visų galimų šaltinių.

Pradėję vadovauti rajonui radome nesubalansuotą biudžetą. Atlyginimai viešojo sektoriaus – biudžetinių įstaigų darbuotojams nuolat vėlavo. Subalansuoti biudžetą mums pavyko jau pirmaisiais vadovavimo rajonui mėnesiais, buvo panaikinti kreditiniai įsiskolinimai biudžetinėms įstaigoms.

Tai kaip tas išbalansavimas buvo atsiradęs?

R. Keršys. Tiesiog ankstesni savivaldybių vadovai buvo ėmęsi daug projektų, prie kurių reikėjo gana daug prisidėti iš savivaldybės biudžeto. Pavyzdžiui, salos sutvarkymo projekto paramos iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų intensyvumas siekė tik 67 procentus. Vadinas, 33 proc. įsipareigojo prisidėti savivaldybė. Pagal to meto paramos teikimo taisykles tokiems projektams teikiamos paramos intensyvumas – iki 85 procentų. Dabar aktyviai dirbame su ministerijomis, kad gaudami didesnę paramą sumažintume savivaldybės našta. Didžiosios salos projektui mums pavyko papildomai gauti dar apie milijoną litų.

Kitas objektas – bibliotekos priestato statyba. Per visus septynerius statybos metus savivaldybė prie projekto niekada neprisidėjo biudžeto lėšomis, nors tai privaloma. Taigi mums savivaldybės biudžete teko skubiai surasti 1,2 mln. litų ankstesniems įsipareigojimams užtikrinti.

Ir vis dėlto kaip jums pavyko taip greitai subalansuoti biudžetą?

N. Gusevas. Manau, kiekviena problema išsprendžiama ir jėga slypi bendravime. Mums padėjo ir savivaldybės taryba, administracijos komanda, ir ilgametis Seimo narys Petras Papovas. Geranoriškai į mūsų prašymus atsiliepė ir ministerijos. Kur beldėmės, visur sulaukėme pagalbos.

R. Keršys. Kadangi buvo labai smarkiai išpūstos prisidėjimo prie projektų išlaidos, mes peržiūrėjome prioritetus. Svarbiausias prioritetas – darbuotojų atlyginimas, o ankstesnė valdžia prie projektų prisidėdavo viešojo sektoriaus sąskaita. Mūsų nuostata – žmogus už savo darbą turi laiku gauti atlyginimą. Ir projektus peržiūrėjome. Kai kuriuos mažaverčius projektus sustabdėme. Nors vienam objektui skiriamos lėšos labai nedidelės – 20–40 tūkst. litų, bet kai visas sudedi, gauni nemenką sumą. Krizės akivaizdoje net vėluojant kelis mėnesius viešojo sektoriaus atlyginimams buvo planuojama pirkti savivaldybei mašinas. Atėję į šias pozicijas mes pasirinkome kitokius prioritetus. Savivaldybės turi savo biudžetą, bet taip pat daug įsipareigojimų, ir nuo vadovų, tarybos narių požiūrio priklauso, kokie prioritetai ir sprendimo būdai yra pasirenkami.

Išties transporto būklė nėra gera, bet mes iki šiol važinėjame senomis mašinomis, nors vis brangiau kainuoja jų eksploatacija. Suprantama, ateity turėsime spręsti ir šį klausimą, tačiau jis yra tikrai ne pirmo būtinumo.

Kokie artimiausi planai, juolab kad vienas rajono prioritetų – turizmas?

N. Gusevas. Zarasai nėra pramonės kraštas, tačiau čia turime tai, ką turime geriausia, tai, kuo išsiskiriame iš kitų. Turime unikalią ežeringiausią kraštą Lietuvoje, turime unikalias erdves renginiams, kuriose vyksta įvairūs kultūros ir sporto renginiai. Salos infrastruktūrą dar reikia gerinti ir modernizuoti. Reikalingas racionalesnis apšvietimas. Turime trasą, kurioje vyksta „Ralis 300“. Vyksta roko festivaliai „Galapagai“, „Roko naktys“, „Mėnuo juodaragis“. Šie renginiai pritraukia labai daug žmonių. Zarasų mieste mes turime apie 7 tūkst. gyventojų, tiek pat ir net daugiau atvyksta į mūsų renginius. Todėl daugiausia dėmesio skiriame Didžiosios salos vystymui.

Mūsų rajone geriausiai išvystytas kaimo turizmas. Turime apie 60

kaimo turizmo sodybų, kurios teikia tiek apgyvendinimo, tiek maitinimo paslaugas, bet tokių paslaugų Zarasuose trūksta. Yra svečių namai, mini motelis, bet nėra šiuolaikiško viešbučio. Zarasams reikalingos šiandieninio žmogaus poreikius atitinkančios įvairios paslaugos. Patogi nakvynė, SPA kompleksas, gera virtuvė, kuri prisidėtų prie gastronominio turizmo vystymo. Tam sąlygas mes turime. Zarasų rajono savivaldybė dalyvauja projekte „Žvejų rojus“. Įžuvinome šešis ežerus. Atvažiuojantiems turistams ir svečiams galime pasiūlyti kulinarijos paveldo patiekalų, kuriuos puoselėja UAB „Degesa“ su savo žuvis sūriu ar Šlyninkos malūnas. Zaraso ir Vencavo ežeruose veisiasi lašišinės kilmės žuvis seliava, ir turime kas iš šios žuvis gamina labai puikius patiekalus. Tai irgi vienas iš rajono išskirtinumų. Zarasuose vienas verslininkas iš uogų, obuolių gamina puikų vyną. Jau tris šimtmečius skaičiuojančiame Šlyninkos vandens malūne vyksta labai įdomūs kultūros renginiai. Mūsų prioritetas: Zarasai – turizmo renginių, sporto, sveikatinimo miestas.

O kaip apskritai sekasi pritraukti investuotojų?

N. Gusevas. Neseniai Zarasuose buvome surengę verslo dienas. Bendraujame su rajone dirbančiais verslininkais, tiek smulkiais, tiek stambiais. Skatiname plėsti verslus. Tačiau savivaldybė ne tiek daug ir gali juos skatinti. Atleisti nuo žemės ir nekilnojamojo turto mokesčių. Didžiausia pagalba – infrastruktūros sukūrimas.

R. Keršys. Pirmoji ryškesnė bendradarbiavimo su verslu kregždė yra operatoriaus paslaugų naudojant koncesijos sutartį saloje pirkimas. Rezultatas – į salą papildomai bus investuota per 380 tūkst. eurų, o verslininkas gauna veiklos garantiją 15 metų. Svarstome, ką toliau daryti su nenaudojamu savivaldybės turtu. Turime skaudžią patirtį, kai nusipirkę pastatus verslininkai juos apeidžia. Todėl manome, kad koncesijos konkursas yra patraukli priemonė verslo ir savivaldybės bendradarbiavimui – investuoti į savivaldybės turimą turtą ir jį panaudoti kur kas veiksmingiau vystant verslą ir kuriant darbo vietas.

Savivaldybė sudaro sąlygas didelių kultūros renginių veiklai, nes mūsų tikslas – ne gauti kuo didesnius pinigus iš organizatorių, bet į Zarasus pritraukti kuo daugiau turistų, kurie pasilikę čia ne vienai, o kelioms dienoms, ir kad vietos verslas iš to turėtų naudoti.

N. Gusevas. Stengiamės keisti ir miesto gyventojų mentalitetą. Juk prieš tris dešimtmečius Zarasuose buvo gausu turistų iš Sankt Peterburgo, Maskvos, kitų Rusijos miestų. Stengiamės atnaujinti kultūros ir turizmo ryšius su šiuo miestų gyventojais. Dauguma jų apsistodavo pas zarasiškius, iš jų nuomodavosi būstą – o vietiniams tai būdavo nemažas pragyvenimo šaltinis. Miesto gyventojų skaičius vasarą padidėdavo trigubai. Mančiau, ir dabar jie gali sėkmingai apgyvendinti į renginius atvažiuojančius svečius, turistus, plėtoti kitus turizmo paslaugų teikimo verslus. Dabar per didžiuosius renginius mes aprūpiname turistais ne tik Zarasus, bet ir Visaginą ar Daugpilį. Be kultūros ir sporto renginių, turime ambicijų tapti sveikatinimo turizmo vietove. Dalis dabar nenaudojamų pastatų galėtų tam tarnauti. Mūsų tikslas – sukurti palankią erdvę investicijoms verslininkams, norintiems investuoti į sveikatingumo centrus, apgyvendinimo, SPA kompleksus, kitus sveikatingumo, sporto, kultūros renginių infrastruktūros objektus.

Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos atidarymas

KAUNO RAJONAS

EDMUNDAS MALIŠAUSKAS

SAVIVALDYBIŲ INDEKSO VIRŠŪNĖJE – JAU KETVIRTĄ KARTĄ

to kaimynystę: privilioti užsienio investicijų, skatinti vietinį verslą. Tai jaučia ir gyventojai. Rajone mažiau skurstančiųjų. Socialines pašalpas pernai gavo 2,8 proc. asmenų. Tai perpus mažiau už šalies vidurkį. Nedarbas Kauno rajone 2014 m. siekė 7,7 proc., o 2015 m. – tik 6,4 proc.

Pagal išduodamų statybų leidimų skaičius Kauno rajonas lenktyniauja su Vilniumi, tai viena iš keturių savivaldybių, kuriose gyventojų skaičius didėja.

Po Kauno ir Klaipėdos rajonų 2015 m. mažųjų Lietuvos savivaldybių reitinge rikiuojasi Druskininkai (68 balai), Širvintų r. (66), Palangos m. (64). Tarp didžiųjų Lietuvos miestų geriausiai pasirodė Vilnius (72,8) ir Klaipėda (68,1). Po jų – Šiauliai (48,6), Panevėžys (43,3), Kaunas (38,6) ir Alytus (36,9).

Kauno rajonas Lietuvos savivaldybių indekse

- 2011 m. – pirma vieta • 2012 m. – antra vieta
- 2013 m. – pirma vieta • 2014 m. – pirma vieta
- 2015 m. – pirma vieta

Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) įvertino geriausiai besitvarkančias šalies savivaldybes. Tarp 54 mažųjų savivaldybių daugiausia balų (73,3 iš 100) surinko Kauno ir Klaipėdos rajonai.

Lietuvos savivaldybių indeksas skelbiamas jau penktus metus iš eilės. Kauno rajono savivaldybė keturis kartus buvo pirma ir tik 2012 m. užėmė antrą vietą.

„Malonu, kad mūsų krašto žmonių darbus pastebi tarptautinį pripažinimą pelnę ekspertai. Jų tyrimai padeda atidžiau pažvelgti į savivaldybės veiklą ir ją tobulinti“, – tvirtino Kauno rajono meras Valerijus Makūnas (**nuotr.**).

Lietuvos savivaldybių indeksas sudaromas pagal gyventojams ir verslui svarbiausias sritis, atskleidžiančias, kiek savivaldybėse yra ekonominės laisvės ir kaip veiksmingai jos valdomos. Indekse teigiamai vertinama savivaldybė, kuri taupo mokesčių mokėtojų pinigus, skaidriai naudoja biudžeto lėšas, savo veikla neriboja vartotojų pasirinkimo, skatina konkurenciją tarp paslaugas teikiančių įmonių.

LLRI sudarė du reitingus – šešių didžiųjų ir 54 mažųjų savivaldybių. Rezultatams įtakos turėjo ir patobulinta tyrimo metodologija – šiemet į tyrimą įtraukta daugiau rodiklių.

Ekspertai pastebėjo, kad Kauno rajono savivaldybėje yra palyginti maža biurokratinė našta: tūkstančiui gyventojų čia tenka 7,9 darbuotojo, kai Lietuvos vidurkis dvigubai didesnis.

Gerai rodikliai sveikatos, socialinių ir komunalinių paslaugų srityse. LLRI tyrime pabrėžiama, kad Kauno rajono savivaldybė sugebėjo veiksmingiau panaudoti turimus išteklius, didelio mies-

ALYTAUS RAJONO

VITANA BRUČIENĖ

SAVIVALDYBĖ AUKŠČIAUSIAI ĮVERTINTA UŽ SKAIDRUMĄ

Alytaus rajono savivaldybė Lietuvos laisvosios rinkos instituto atliktame savivaldybių indekso tyrime ryškiai įvertinta geriau nei 2014 m. Ji aplenkė 33 savivaldybes ir užima 21 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Savivaldybė surinko 48,9 balo iš 100 ir yra aukščiausiai įvertinta už skaidrumą.

Tyrime Alytaus rajono savivaldybė gerai įvertinta „Transporto“ ir „Biudžeto“, viešųjų pirkimų, valdymo srityse.

2014 m. visus viešojo transporto maršrutus Alytaus rajono savivaldybėje aptarnavo privatus vežėjas. Visos kelių priežiūros išlaidos buvo skiria-

mos per viešuosius pirkimus. Viešieji pirkimai vyko atviru būdu. Tai užtikrina aukštus balus ir vertinant „Biudžetą“. Dar geresnis įvertinimas būtų buvęs, jei ne įšaldytos lėšos bankrutavus „Snoro“ bankui. Dalis skolos susidarė ir dėl prisidėjimo prie rajonui reikalingų ES finansuotų projektų įgyvendinimo.

Nedarbui mažinti savivaldybė kartu su Darbo birža vykdo įvairias priemones, skiria lėšų. Per metus nedarbas sumažėjo 3 proc. (šiuo metu yra 14,2 proc). Savivaldybių indekso tyrime įvertinti 2014 m. duomenys, kai bedarbių dalis nuo visų darbingo amžiaus gyventojų buvo 17,2 proc.

Vertindamas savivaldybių sritį „Sveikata ir socialinė rūpyba“ LLRI atsižvelgė į privačiuose pirminės sveikatos priežiūros centruose registruotų gyventojų skaičių. Alytaus rajone yra vienas privatus pirminės sveikatos priežiūros kabinetas, o gyventojai linkę labiau naudotis savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centro paslaugomis, todėl privačios gydymo įstaigos nereikia pageidavimo dėl paslaugų teikimo. 2014 m. Alytaus rajone labiausiai padidėjo materialinių investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui. Palyginti su 2013 ir 2012 m., savivaldybė valdymo tyrime lenkia 41 savivaldybę, aukščiausiai įvertinta už skaidrumą ir atskaitingumą. „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktame interneto svetainių tyrime Alytaus rajono savivaldybė įvertinta geriausiai, jai skirti 78 balai iš 100 galimų.

BAISOGALOJE ATIDARYTAS GYVŪNŲ MITYBOS IR BIOTECHNOLOGIJŲ CENTRAS

ELIGIJA ZOLTNERIENĖ

Lietuvos žmonių gerovei.

Atidarymo proga surengtoje konferencijoje apie slėnio „Nemunas“ atviros prieigos centrų galimybes didinti gyvulininkystės sektoriaus konkurencingumą kalbėjo LSMU prorektorius veterinarinei medicinai ir gyvulininkystei, slėnio „Nemunas“ projekto „Gyvūnų sveikatingumo, mitybos ir gyvūninių maisto žaliavų mokslo ir studijų infrastruktūros plėtra, mokslinio potencialo konsolidacija“ vadovas prof. Antanas Sederevičius. V. Juškienė susirinkusiesiems papasakojo apie atviros prieigos centro teikiamas galimybes, jo įrengimo istoriją. Verslo ir mokslo bendradarbiavimo perspektyvas ir iššūkius gyvulių veislininkystėje aptarė Žemės ūkio rūmų Veislininkystės komiteto pirmininkas doc. Edvardas Gedgaudas.

Apsilankę laboratorijoje atidarymo šventės svečiai apžiūrėjo modernią laboratorijų įrangą, susipažino su galimybėmis išsaugoti ūkinių gyvūnų genetinius išteklius.

Laboratorijose sukurta nauja infrastruktūra ir įsigyta moderni įranga, skirta žemės ūkio gyvūnams naudojamų pašarų cheminei ir energetinei vertei nustatyti, pašarų maisto medžiagų virškinamumui tirti *in vitro* ir *in vivo*, šiltnamio efektą sukeliančioms ir aplinką teršiančioms dujų emisijoms tirti, silosuotų pašarų pirminės ir antrinės fermentacijos ir biocheminių procesų higieninei kokybei ir aerobiniam stabilumui tirti, žemės ūkio gyvūnų genetiniams ištekliams tirti, gyvūnų gametų ilgalaikio saugojimo technologiniams režimams tirti ir optimizuoti, kriokonservavimo procesų poveikiui gametų gyvybingumui nustatyti, ir kuriamas gyvūnų genetinių išteklių kriobankas.

Laboratorijų darbuotojai papasakojo apie pagrindines Lietuvos nacionalines gyvūnų veisles, kurios buvo ties išnykimo riba, o dabar atkurtos ir saugomos.

Nacionalinės gyvūnų veislės atstovai – žemaitukai ir Lietuvos sunkieji žirgai – nudžiugino renginio dalyvius puikiais pasirodymais po atviru dangumi įrengtame aikštyne.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Gyvulininkystės institute, įsikūrusiame Baisogaloje, atidarytas atviros prieigos Gyvūnų mitybos ir biotechnologijų centras.

Naujojo LSMU atviros prieigos centro (APC) veikla bus orientuota į gyvūnų mitybos tyrimų ir biotechnologijų plėtojimą, vystant konkurencingą gyvulininkystę, atvirą naujovėms ir teikiančią vartotojams saugius, kokybiškus produktus. Centre įkurtos trys naujos mokslinės laboratorijos: Gyvūnų pašarų maisto medžiagų virškinamumo tyrimų, Pašarų gamybos ir šėrimo technologijų vertinimo, Gyvūnų genетinių išteklių tyrimo ir ilgalaikio išsaugojimo *ex situ*.

Pasak LSMU Gyvulininkystės instituto direktorės Violetos Juškienės, laboratorijų veikla verslo įmonėms, augintojams atveria galimybes pasinaudoti naujausia mokslinių tyrimų infrastruktūra ir technologijomis, kurios padės didinti įmonių konkurencingumą. Šios laboratorijos – puiki vieta mokslininkams vykdyti aktualius mokslinius tyrimus, studentams – vieta studijuoti, verslininkams – vieta pasisemti idėjų ir pabandyti rasti atsakymus į iškilusius klausimus.

Simbolinę APC atidarymo juostą perkirpo žemės ūkio ministrė Virginija Baltraitienė, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Raimundas Paliukas, LSMU rektorius prof. Remigijus Žaliūnas, Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Valdemaras Razumas, LSMU Gyvulininkystės instituto direktorė V. Juškienė (**nuotr.**). Prie atnaujinto Baisogalos dvaro, kuriame ir įsikūrusios naujosios laboratorijos, atidarymo iškilmių dalyvius pasitiko Baisogalos saviveiklininkai. Centro atidarymo ceremoniją palydėjo tradiciniai Baisogalos patrankos šūviai už Lietuvą, už Baisogalą ir už mokslą.

APC atidarymo proga susirinkusiuosius sveikino ir slėnio „Nemunas“ projekto „Gyvūnų sveikatingumo, mitybos ir gyvūninių maisto žaliavų mokslo ir studijų infrastruktūros plėtra, mokslinio potencialo konsolidacija“ sėkme džiaugėsi prof. R. Žaliūnas.

Laboratorijų atidarymo šventėje dalyvavęs Radviliškio rajono mero pavaduotojas Kazimieras Augulis sakė, kad Baisogaloje įkurtas Gyvulininkystės institutas yra svarbi Baisogalos ir Radviliškio rajono dalis. Naujajį centrą atidarymo proga laimino Baisogalos parapijos klebonas Tomas Janavičius. Jis pakvietė visus siekti užsibrėžtų tikslų ir dirbti

ORO UOSTO TAMPA REALYBE

„Pagaliau visi kartu su premjeru Algirdu Butkevičiumi suradome bendrą kalbą dėl Šiaulių oro uosto. Oro uostas – gyvuos!“, – džiugia žinia dalijasi Šiaulių miesto meras Artūras Visockas (**trečias iš dešinės**) po lapkričio 12 d. Vyriausybės įvykusio susitikimo. – Tą pačią dieną buvo nutarta civiliniam oro uostui perduoti peroną ir riedėjimo takus.“

Jau kitą dieną Šiaulių miesto savivaldybėje apsilankė Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Vytautas Žukas su komanda. Su karininkais susitiko miesto meras A. Visockas, mero pavaduotojai Domas Griškevičius ir Stasys Tumėnas, tarybos narys Gintautas Lukošaitis, administracijos direktorius Eduardas Bivainis, laikinai Šiaulių oro uosto direktoriaus pareigas einantis Algirdas Ulčinai.

Pokalbis dėl oro uosto perspektyvų buvo konkretus. Merui pristčius oro uosto problemas kariuomenės vadas J. V. Žukas pritarė, kad civilinis oro uostas reikalingas miestui, o kariuomenei jis tikrai netrukdo. Pasak vado, oro uosto ir karinės aviacijos bazės bendradarbiavimas vyksta, o visos techninės problemos yra sprendžiamos.

Kita pokalbio tema – Krašto apsaugos savanorių pajėgų 6-osios rinktinės teritorijos Pakruojo gatvėje išvystymas. Miesto vadovai pasiūlė kariuomenei prie trijų hektarų jos valdomos teritorijos prijungti dar du sklypus po 3 hektarus.

„Išplėtę teritoriją įrengtume didįjį traukos centrą visoms patriotinėms veikloms. Paliktume senąjį istorinį ramovės pastatą. Bendromis jėgomis su miestu gavę Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą, šį pastatą restauruotume. Visus kitus statinius reikėtų nugriauti. Pastatyti lengvų konstrukcijų surenkamus skandinaviskus statinius,

kuriuose įrengtume poilsio, sporto zonas, konferencijų salę, kitus objektus“, – planais dalijosi J. V. Žukas.

Svečias kalbėjo, kad tokioje modernioje bazėje taip pat galėtų įsikurti šauliai, skautai, kariai veteranai, kitos patriotinės organizacijos. Miesto atstovai mano, kad ten galėtų vykti bendri projektai su švietimo įstaigomis.

„Labai džiaugiuosi, kad mūsų miesto ir kariuomenės pozicijos sutapo. Įgyvendinus minėtą projektą būtų ne tik sutvarkyta dabar nenaudojama ir apleista miesto teritorija, bet ir įrengtas modernus reprezentacinis centras“, – sakė meras A. Visockas.

Sutarta, kad savivaldybė dar šiemet pradės žemės perdavimo procedūras, o jau kitais metais kariuomenė pradės rengti teritorijos Pakruojo gatvėje išvystymo projektą.

Kitas, miesto mero teigimu, susitikus su premjeru išspręstas klausimas – Šiaulių sporto gimnazijos uždaros sporto salės finansavimas ir statyba. Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius pritarė miesto planams statyti Šiaulių sporto gimnazijos universalią sporto salę. Šiam tikslui Valstybės investicijų programoje 2016–2018 m. turėtų būti numatyta 2,1 mln. eurų, Šiaulių miesto savivaldybė jau pritarė, kad iš jos biudžeto bus skiriama 30 proc. reikiamų lėšų – apie 900 tūkst. eurų. Šiaulių sporto gimnazijos sportininkai šiuo metu treniruojasi savivaldybės sporto mokymo įstaigų bazėse, kurios išsidėsčiusios atokiai nuo sporto gimnazijos. Šiuo metu Šiaulių sporto gimnazijoje ugdoma 15-os sporto šakų 217 perspektyvių sportininkų iš visos Lietuvos.

KONKURSAS Į ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS PAREIGAS PRIPAŽINTAS TEISĖTU

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) išplėstinė teisėjų kolegija administracinėje byloje Nr. A-634-492/2015 išsprendė klausimą dėl konkurso į savivaldybės kontrolieriaus pareigas organizavimo teisėtumo ir nustatė, kad savivaldybės tarybos nariai gali būti konkurso šioms pareigoms užimti komisijos nariais.

2013 m. sausio 9 d. buvo paskelbtas konkursas į Elektrėnų savivaldybės kontrolieriaus pareigas, kuris įvyko 2013 m. vasario 1 d. Susumavus konkurso rezultatus buvo nustatyta, kad konkursą laimėjo D. K., kuri 2013 m. vasario 13 d. Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu nuo 2013 m. vasario 18 d. priimta eiti Elektrėnų savivaldybės kontrolieriaus pareigas.

Pareiškėjai – konkurse dalyvavę asmenys – kreipėsi į administracinį teismą, prašydami pripažinti įvykusio konkurso rezultatus negaliojančiais, be kitų argumentų, nurodydami, kad, jų nuomone, atrankos (konkurso) komisijoje negalėjo dalyvauti savivaldybės tarybos nariai.

Bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas konkurso organizavimo procedūrinių pažeidimų, kurie sudarytų pagrindą naikinti konkurso rezultatus, nenustatė, todėl pareiškėjų skundus atmetė.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija, nagrinėjusi apeliacinius skundus, nustatė, kad konkurso komisija buvo sudaryta Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu. Komisijos pirmininku ir komisijos nariais paskirti Elektrėnų savivaldybės tarybos nariai, taip pat Teisės ir personalo administravimo skyriaus vedėjas. Tai, ar politikai (šiuo atveju savivaldybės tarybos nariai) gali dalyvauti atrankos į savivaldybės kontrolieriaus pareigas komisijoje, LVAT teigimu, vertintina atsižvelgiant į savivaldybės kontrolieriaus pareigų pobūdį. Savivaldybės kontrolierius atlieka ypatingas funkcijas. Jis

prižiūri, ar teisėtai, veiksmingai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, taip pat kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai išteklių. Todėl suprantama Vietos savivaldos įstatyme numatyta savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija priimti sprendimą dėl savivaldybės kontrolieriaus paskyrimo ir atleidimo, taip pat sudaryti pretendentų į savivaldybės kontrolieriaus pareigas atrankos komisiją. Ši išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija negali būti suvaržoma nuostatomis, kurios riboja politikų dalyvavimą nurodytoje komisijoje.

LVAT sprendime taip pat išaiškinta, kad savaime tokios apibrėžties savivaldybės tarybos kompetencija negali daryti poveikio ir savivaldybės kontrolieriaus nepriklausomumo išsaugojimui. Savivaldybės kontrolieriaus nepriklausomumas užtikrinamas, įvykdant kituose teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus. Savivaldybės kontrolierius savo veikloje vadovaujasi tiek Vietos savivaldos, tiek kitais įstatymais ir teisės aktais. Atsakomybė už netinkamą funkcijų vykdymą, taip pat ir už nepriklausomumo principo pažeidimą, jam gali kilti kitų įstatymų, be kita ko, Valstybės tarnybos įstatymo, numatančio tarnybinę atsakomybę, pagrindu. Atsižvelgiant į tai, argumentai, kad savivaldybės tarybos narių buvimas konkurso atrankos komisijos nariais savaime pažeidžia savivaldybės kontrolieriaus nepriklausomumo principą, atmesti.

LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos nutartimi, kuri yra galutinė ir neskundžiama, pareiškėjų apeliaciniai skundai atmesti, o konkursas į Elektrėnų savivaldybės kontrolieriaus pareigas pripažintas teisėtu.

„UŽDEKIM ATMINIMO LAUŽĄ ANT KIEMENTO EŽERO KRANTO“

VIOLETA ŽALALIENĖ

*Kai į Vilnių tu važiuosi
Pro kapus Giedraičių,
Atsimink žuvusiuosius
Už Lietuvos laisvę.
Ežero krante jie miega,
Karžygiai Tėvynės,
Amžinoj sargyboj stovi
Kryžiai cementiniai.*

(Giedraičių himnas. 1936 m.)

Lapkričio 20 d. Giedraičių Antano Jaroševičiaus gimnazijos iniciatyva buvo paminėtos Lietuvos kariuomenės atkūrimo 97-osios ir mūšio ties Giedraičiais ir Širvintomis 95-osios metinės. Įspūdinga šventė, į kurią atvyko Seimo narys Valentinas Stundys, Molėtų rajono meras Stasys Žvinys, Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktorius Stasys Jackūnas, prof. Valdas Rakutis ir kiti garbūs svečiai, Giedraičių gimnazijoje prasidėjo žygio dainos ir rikiuotės konkursu, gimnazijos bendruomenės ir šaulių būrio žygiu prie demarkacinės linijos Kraujalaidžių kaime. Paskui prie dailininko Antano Jaroševičiaus sukurto ir dar prieškario metais pastatyto paminklo „Karžygiams, žuvusiems už Lietuvos laisvę kovoje ties Giedraičiais 1920 m.“ (**nuotr.**) buvo pagerbti Lietuvos kariai ir žuvusieji už Lietuvos laisvę. Šventę vainikavo Giedraičių bendruomenės salėje gimnazistų atlikta literatūrinė-muzikinė kompozicija „Lietuvos vyrai į vainą jojo“ ir Giedraičių krašto folkloro grupės „Giedra“ dainos.

Besidomintieji šalies istorija žino, kad lietuvių kovos su lenkais vyko nuo 1919 metų pavasario iki 1920-ųjų vėlyvo rudens. Per tą laiką buvo daug derybų ir sutarčių. Tačiau 1920 m. lapkričio 19–21 d. per tris žūtubūtinus mūšius Giedraičių apylinkėse – ties Bekupe, Kraujalaidžiais ir pačiais Giedraičiais – Lenkijos kariuomenės gen. Liucijaus Želigovskio rinktinė buvo sustabdyta. Ir jau tą pačią lapkričio 21-ąją Tautų Sąjungos kontrolės komisija pareikalavo sustabdyti kautynes. Kovos pasibaigė. Prasidėjo 20 metų taikos laikotarpis... pakilimai ir nuopuoliai, karas, okupacija ir Atgimimas.

Siekiant įamžinti šį labai svarbų Lietuvos istorijos įvykį, prof. Valdo Rakučio paragintos Molėtų, Širvintų ir Ukmergės savivaldybės svarsto galimybę įkurti Širvintų–Giedraičių karinį istorinį parką.

Turite savo viešąją tribūną – leidinį „Savivaldybių žinios“. Stiprinkime jį kartu

Lietuvos savivaldybių asociacijos tarybos posėdžiuose ne kartą buvo pritarta „Savivaldybių žinių“ redakcijos kolegijos siūlymui užsakyti leidinį visiems tarybų nariams ir pavaldžioms savivaldybių įstaigoms.

Savaitraštis „Savivaldybių žinios“ tapo vienu populiariausių žinybinių leidinių. Savivaldybių tarybų narių ir darbuotojų apklausa parodė, kad leidinys jiems reikalingas ir yra laukiamas. Dalis savivaldybių užsako leidinį visiems tarybų nariams, skyriams, bibliotekoms ir seniūnijoms. Siūlome prenumeruoti SŽ leidinį 2016 metams.

- 2016 m. leidinio su priedais prenumeratos mėnesio kaina – 2,60 Eur.
- Jūsų pageidavimu tarybų nariams „Savivaldybių žinias“ atsiųsime nurodytais adresais.
- „Savivaldybių žinias“ galima užsisakyti pašte. Leidinio indeksas 0262.

Naujovė:

SŽ elektroninę versiją galima prenumeruoti redakcijoje.

Elektroninės versijos (PDF formatu) mėnesio komplekto kaina 1,60 Eur.

Mūsų tel./ faks. (8 5) 262 2083, el. paštas info@savzinios.lt

